

ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน บ้านเทพทักษิม
ตำบลหนองแวง อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา

Knowledge Attitude and Preventive Behaviors of Dengue Fever of people
Ban Thepthaksin, Nong Waeng Sub-district, Thepharak District,
Nakhon Ratchasima Province

วันรับ 01/10/2564
วันแก้ไข 10/10/2564
วันตอบรับ 20/10/2564

สุภาพ หวังช็อกกลาง
คณะสาธารณสุขศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
Suphap Wangkhoklang

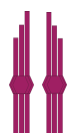
Faculty of Science and Technology, Phanomwan College of Technology

* Corresponding author; E-mail: Sup21263@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบ Cross-sectional descriptive study มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนบ้านเทพทักษิม ตำบลหนองแวง อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน บ้านเทพทักษิม ตำบลหนองแวง อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 111 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยแจกแจงความถี่ (Frequencies) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติการทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า ด้านความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยรวมด้านความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 1.72, SD. = 0.23) ด้านทักษะเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.96, SD. = 0.80) ด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 2.52, SD. = 0.48) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนบ้านเทพทักษิม ตำบลหนองแวง อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ด้านความรู้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ด้านทักษะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก

ของประชาชนบ้านเทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภอนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์ระดับสูง

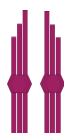
คำสำคัญ : โรคไข้เลือดออก, ความรู้, ทัศนคติ, พฤติกรรม

ABSTRACT

This research is a type of research cross-sectional descriptive study objectives 1) the study knowledge, attitudes, and preventive behavior of dengue fever of People Ban Thepthaksin, Nong Waeng sub-district, Thepharak district Nakhon Ratchasima province 2) the study the relationship between knowledge Attitudes and preventive behavior of dengue fever of People Ban Thepthaksin, Nong Waeng sub-district, Thepharak District Nakhon Ratchasima Province. The samples used in the research were 111 people by Purposive Sampling. The research tool was a questionnaire. Which has been examined by experts The statistics used to analyze the data in this research. By enumerating the frequency (Frequencies) and percentages (Mean) and standard deviation (Pearson's Product Moment Correlation coefficient) statistics.

The results showed that the knowledge of dengue prevention of the people found that the sample group had a high level of knowledge about dengue prevention (\bar{X} = 1.72, SD.= 0.23). The people's attitudes about dengue prevention The average score was included in the high level (\bar{X} = 3.96, SD.= 0.80). The behavioral aspect of dengue prevention had a high average level (\bar{X} = 2.52, SD.= 0.48). The results of the analysis of the relationship between knowledge, attitudes, and dengue prevention behaviors of people at Ban Theptaksin, Nong Waeng sub-district, Thepharak district Nakhon Ratchasima province. The results of the tables were found that the knowledge was statistically significantly associated with the prevention behavior of dengue fever at the level of 0.01 with a moderate level of association. Attitudes were related to dengue prevention behaviors of people at Ban Thepthaksin, Nong Waeng sub-district, Theparak district. Nakhon Ratchasima province has a statistical significance at .01, with a high degree of correlation.

Keyword : Dengue fever, Knowledge, Attitudes, Behavior

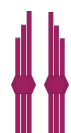
บทนำ

โรคไข้เลือดออกในปัจจุบันยังเป็นปัญหาสำคัญทางด้านสาธารณสุข ในอดีตประเทศไทยจะมีช่วงการระบาดของโรคเพียงปีละหนึ่งครั้งคือ ช่วงฤดูฝน แต่ในปัจจุบันโรคไข้เลือดออกสามารถพบได้ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีน้ำขัง การเกิดโรคไข้เลือดออก สามารถแพร่ระบาดได้อย่างรวดเร็ว และเมื่อเกิดการเจ็บป่วย ถ้าไม่ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงที และถูกวิธี ผู้ป่วยอาจเกิดภาวะช็อกและเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดการเจ็บป่วยในกลุ่มวัยเด็ก ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสเป็นโรคนี้นี้ได้ง่ายกว่าวัยอื่นๆ และโรคไข้เลือดออก (Dengue hemorrhagic fever ; DHF) ซึ่งเกิดจากเชื้อไวรัสเดงกี (Dengue virus) ซึ่งเป็น RNA virus โดยเริ่มมีระบาดในประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. 2501 ในเขตกรุงเทพมหานคร จากนั้นแพร่กระจายไปยังต่างจังหวัดต่างๆ ในประเทศไทย โรคไข้เลือดออกมีขลุ่ยกลายเป็นพาหะนำโรค เกิดจากเชื้อไวรัสเดงกี (Dengue virus) ซึ่งเป็น RNA virus มี 4 ชนิด (Serotypes) ได้แก่ DEN 1, DEN 2, DEN 3 และ DEN 4 เมื่อเป็นไข้เลือดออกชนิดใดแล้ว จะมีภูมิคุ้มกันเฉพาะชนิดนั้นไปตลอดชีวิต การเจริญเติบโตของยุงลายจากไข่ ไปเป็นตัวเต็มวัยใช้ระยะเวลาประมาณ 9-14 วัน แต่ถ้าอุณหภูมิสูงกว่า 35 องศาเซลเซียส การเจริญเติบโตของยุงลายใช้ระยะเวลา 5-7 วัน และการที่มีฤดูหนาวที่สั้นลงจะทำให้อัตราการชุกชุมของลูกน้ำยุงลายเพิ่มมากขึ้น (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2553)

จากการเฝ้าระวังของกรมควบคุมโรค สถานการณ์โรคไข้เลือดออกในปี พ.ศ. 2563 พบว่ามีรายงานผู้ป่วยทั่วประเทศ

จำนวน 25,708 ราย เสียชีวิต จำนวน 15 ราย กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คือ 15-24 ปี รองลงมาคือ 10-14 ปี และ 25-34 ปี ตามลำดับ จากข้อมูลการกระจายของผู้ป่วย พบว่าผู้ป่วยมีการกระจายทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย โดยภูมิภาคที่พบอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาคือ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่พบอัตราป่วยสูงสุด คือ ชัยภูมิ รองลงมาคือระยอง ชอนแก่น แม่ฮ่องสอน และนครราชสีมา จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ของการรายงานทางระบาดวิทยาของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา ตั้งวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง วันที่ 24 มิถุนายน 2563 พบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกจำนวนทั้งสิ้น 2,038 ราย อัตราป่วย 80.3 ต่อประชากรแสนคน มีรายงานผู้เสียชีวิต 2 ราย (กองโรคติดต่อ นำโดยแมลง สำนักงานป้องกันควบคุมโรค, 2563) อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเทพารักษ์ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกจำนวนทั้งสิ้น 117 ราย คิดเป็น อัตราป่วย 466.77 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต (สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเทพารักษ์, 2563)

จากสาเหตุสำคัญของการเกิดโรคไข้เลือดออกมักจะมาจากการมีพฤติกรรมอนามัยไม่ถูกต้อง เช่น การทิ้งขยะไม่ถูกที่ การไม่ปิดฝาภาชนะน้ำที่ใช้สำหรับอุปโภค บริโภค แจกัน โถงน้ำ ไหแตก

ลัทธิยนต์ และอื่นๆ ที่ทำให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ ของลูกน้ำยุงลาย รวมทั้งการขาดความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับระบาดวิทยาหรือระบบนิเวศวิทยา ของการเกิดโรค (กรมควบคุมโรคติดต่อ, 2543) ประกอบกับปัจจุบันมีฝนตกในหลายพื้นที่เป็น ช่วงเวลาที่ต้องเฝ้าระวังการระบาดอย่างใกล้ชิด เพราะการระบาดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้นผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษา ความรู้ ทักษะการปฏิบัติกรร การป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน บ้าน เทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่พบการ ระบาดของโรคไข้เลือดออก ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าจะใช้ความรู้นี้มาควบคุมการระบาดช่วงที่สูงสุด ให้สั้นที่สุดและเพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมให้ ประชาชนมีความรู้ ทักษะการปฏิบัติกรรการ ป้องกันโรคไข้เลือดออกที่ถูกต้องและอย่างมี ประสิทธิภาพในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะการปฏิบัติกรรการ ป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน บ้าน เทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะการปฏิบัติกรรการป้องกันโรคไข้เลือดออก ของ ประชาชน บ้านเทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา

ขอบเขตของการวิจัย

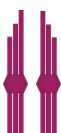
1. ขอบเขตด้านประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็น ประชาชนบ้านเทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภ เทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา โดยวิธีการสุ่ม ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) หมายถึง การกำหนดคุณลักษณะของประชากรที่ ต้องการไว้ เมื่อหน่วยประชากรใดที่มีคุณลักษณะที่ กำหนดจึงนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง คำนวนขนาด ตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโรยามาเน่ Taro Yamane (1973) โดยเลือกบุคคลที่มีอายุ 21 ปี ขึ้นไปเพื่อ สอดคล้องในการตอบแบบสอบถามและมีชื่ออยู่ใน ทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่จริงจำนวน 153 คนจาก ประชากรทั้งหมด

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับ พฤติกรรการป้องกันโรคไข้เลือดออกของ ประชาชน บ้านเทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภ เทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา โดยปัจจัยนำ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ปัจจัยด้าน ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก ทักษะการปฏิบัติกรรการป้องกันโรค ไข้เลือดออก และพฤติกรรการป้องกันโรค ไข้เลือดออกของประชาชน

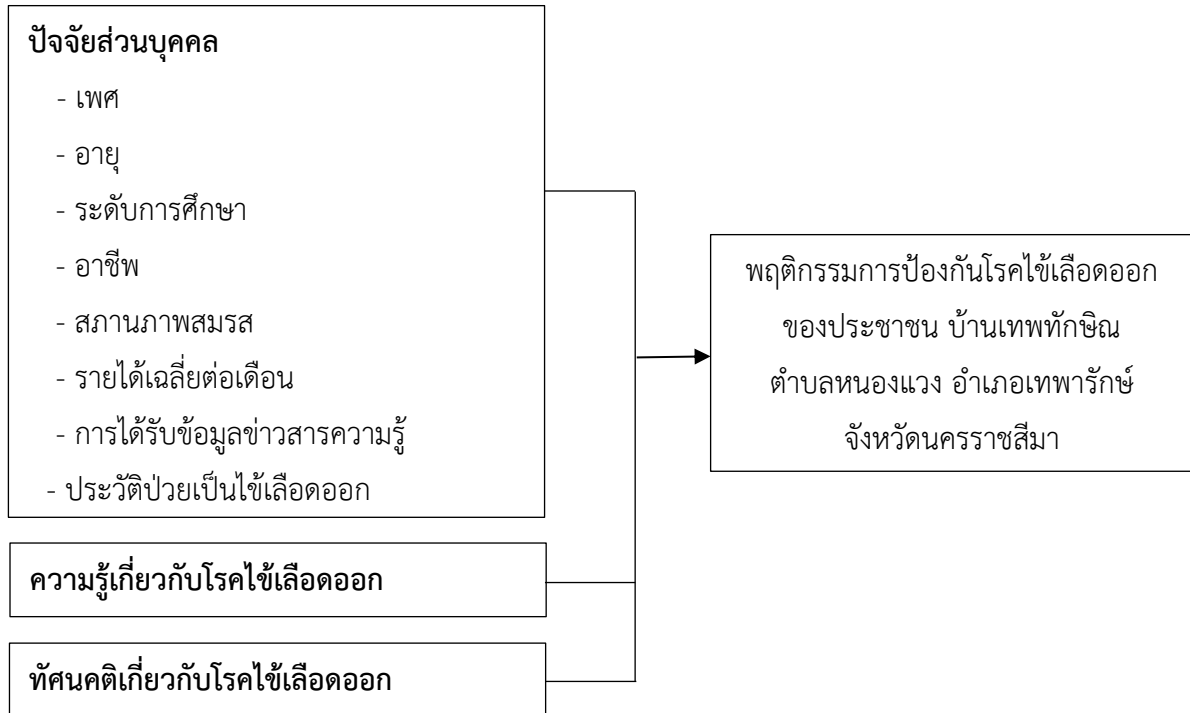
3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นบ้านเทพ ทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภเทพารักษ์ จังหวัด นครราชสีมา

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบ Cross-sectional study เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน บ้านเทพทักษิณ อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire)

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

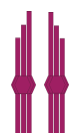
ตัวอย่าง

1.1 กลุ่มประชากรเป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในพื้นที่บ้านเทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 153 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษากลุ่มประชากรเป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ใน

ทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในพื้นที่บ้านเทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้มาจากการสุ่ม โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน (Yamane, 1973) ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 111 คน

1.3 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นผู้มีอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไปที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในพื้นที่บ้านเทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา เป็นตัวแทนครัวเรือน 111 คน นำมาทุกหลังคาเรือน ในการตอบแบบสอบถาม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก
- ส่วนที่ 3 ทักษะคติเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก
- ส่วนที่ 4 การมีพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ติดต่อผู้นำชุมชน บ้านเทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยและขออนุญาตเก็บข้อมูล

3.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ ให้กลุ่มตัวอย่าง รับประทานและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามหากกลุ่มตัวอย่างมีข้อสงสัยเกี่ยวกับข้อคำถาม ก็จะอธิบายเพิ่มเติม

3.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างประเมินเองกรณีที่มีข้อจำกัดเรื่องการอ่านหนังสือผู้วิจัยจะอ่านแบบสอบถามให้ฟังและตอบแบบสอบถามทีละข้อ โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้กรอกข้อมูลลงในแบบสอบถามให้

3.4 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์

3.5 นำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

4. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

4.2 ค่าคะแนนความรู้ ทักษะคติและพฤติกรรมวิเคราะห์โดยใช้จำนวน ร้อยละ และ ค่าเฉลี่ย

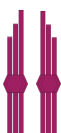
4.3 วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของความรู้ ทักษะคติกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออก ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 62 คน ร้อยละ 56.90 มีช่วงอายุ 36 – 50 ปี จำนวน 35 คน ร้อยละ 32.10 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาจำนวน 41 คน ร้อยละ 37.60 มีสถานภาพสมรสจำนวน 64 คน ร้อยละ 58.70 มีอาชีพเกษตรกรจำนวน 68 คน ร้อยละ 62.40 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1,001 – 5,000 บาท จำนวน 68 คน ร้อยละ 62.40 เคยได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก จำนวน 111 คน ร้อยละ 100 จากอสม. มากที่สุดจำนวน 98 คน ร้อยละ 89.90 ในปี 2562 – 2563 ในครอบครัวไม่มีประวัติป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกจำนวน 111 ร้อยละ 100

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน บ้านเทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยรวมด้านความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 1.72, SD. = 0.23) ส่วนข้อที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ

คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้มากที่สุดคือ การกำจัด
ลูกน้ำยุงลายคือการป้องกันโรคไข้เลือดออกอยู่ใน
ระดับมาก (\bar{X} = 1.87, SD. = 0.33) ข้อกลุ่มตัวอย่าง
ได้รับคะแนนเฉลี่ยด้านรู้น้อยที่สุด คือ การใส่
ทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายในน้ำดื่ม น้ำใช้เป็น
อันตรายต่อสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} =
1.58, SD. = 0.49)

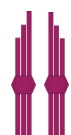
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านทัศนคติใน
การป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน บ้าน
เทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภอนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า
กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยรวมด้านทัศนคติ
เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับ
มาก (\bar{X} = 3.96, SD. = 0.80) ส่วนข้อที่กลุ่มตัวอย่าง
ได้รับคะแนนเฉลี่ยด้านทัศนคติมากที่สุด คือโรค
ไข้เลือดออกเป็นโรคที่มีความรุนแรงถึงแก่ชีวิตได้
อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.21, SD. = 0.85) และข้อ
กลุ่มตัวอย่างได้รับคะแนนเฉลี่ยด้านทัศนคติน้อย
ที่สุด คือการกำจัดลูกน้ำยุงลายจะทำเฉพาะช่วงที่
พบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =
3.61, SD. = 1.61)

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรม
ในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน บ้าน
เทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภอนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า
กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยรวมด้านพฤติกรรมของ
กลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 2.52, SD. =
0.48) ส่วนข้อที่กลุ่มตัวอย่างได้รับคะแนนเฉลี่ย
ด้านพฤติกรรมมากที่สุด คือการกำจัด/ทำลาย เศษ
วัสดุ/ขยะ ภาชนะที่มีน้ำขังบริเวณบ้านเมื่อพบเห็น
อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 2.67, SD. = 0.55)

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์
ระหว่างความรู้ ทัศนคติ กับพฤติกรรมการป้องกัน
โรคไข้เลือดออกของประชาชนบ้านเทพทักษิณ
ตำบลหนองแวง อำเภอนครราชสีมา จังหวัด
นครราชสีมา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์
ระหว่างความรู้ ทัศนคติ กับพฤติกรรมการป้องกัน
โรคไข้เลือดออกของประชาชนบ้านเทพทักษิณ
ตำบลหนองแวง อำเภอนครราชสีมา จังหวัด
นครราชสีมา พบว่า ด้านความรู้มีความสัมพันธ์กับ
พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีระดับ
ความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ด้านทัศนคติมี
ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรค
ไข้เลือดออกของประชาชนบ้านเทพทักษิณ ตำบล
หนองแวง อำเภอนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีระดับ
ความสัมพันธ์ระดับสูง

อภิปรายผล

1. เพื่อศึกษาความรู้ ทัศนคติ และ
พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของ
ประชาชนบ้านเทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภอนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า
ประชาชนบ้านเทพทักษิณ ตำบลหนองแวง อำเภอนครราชสีมา มีความรู้ ทัศนคติ
และพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกอยู่ใน
ระดับมาก เนื่องจากความรู้มีความสัมพันธ์กับ
พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ไพศาล ขุนวิเศษ และคณะ (2562) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในเขตพื้นที่จังหวัดชัยนาท พบว่าปัจจัยด้านความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก และด้านทัศนคติในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.53, SD.=0.61) และ (\bar{X} =4.10, SD.=0.60) ตามลำดับ

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออก ของประชาชนของ บ้านเทพทักษิณ ตำบลหนองแขวง อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก และทัศนคติเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากประชากรกลุ่มตัวอย่างได้รับความรู้เรื่องวิธีการกำจัดลูกน้ำ ยุงลาย การได้รับข้อมูลข่าวสารจาก อสม. โทรทัศน์ และหอกระจายข่าวตามหมู่บ้านอยู่เป็นประจำและ ประชากรกลุ่มเป้าหมายยังมีทัศนคติด้านบวกในการให้ความสำคัญเกี่ยวกับความรุนแรงของกาเกิดโรคและจะทำให้เสียชีวิตได้ ซึ่งมีความสอดคล้อง คล้ายกับวิจัยของรัชฎาภรณ์ มีคุณ, กรรณิกา สาสีอาจ

และชลการ ทรงศรี (2562) ศึกษาปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนบ้านหนองอีเป้า ตำบลหนอง อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ และทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r =-0.148, 0.184 และ P -value<0.05)

ข้อเสนอแนะ

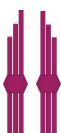
1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

1.1 ควรมีการประเมินและสอบถามเรื่อง ความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติตัวในการควบคุม และป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มผู้นำชุมชนทุก หมู่บ้านเพื่อวิเคราะห์และสร้างการมีส่วนร่วมและ สร้างความตระหนักของการป้องกันโรคที่เข้มแข็ง ในชุมชนโดยมีผู้นำเป็นแกนหลัก

1.2 ควรมีการสร้างความตระหนักและการ ทำประชาคมในหมู่บ้านเพื่อให้ได้แนวทางปฏิบัติ ที่มาจากความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่เองต่อ การควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมและ ความตระหนักของชุมชนในการควบคุมและ ป้องกันโรคไข้เลือดออก โดยเน้นกระบวนการมี ส่วนร่วมของชุมชน และให้ชุมชนเป็นกลไกหลักใน การดำเนินงานป้องกันโรคไข้เลือดออก

เอกสารอ้างอิง

- กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง สำนักโรคติดต่อฯ โดยแมลง. (2563). *สถานการณ์โรคไข้เลือดออกในประเทศไทย*. เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/file/d/1ZdbS6tYXEKX4o2a0acQ-wCbLO9WXbl7E/view>. (20 ธันวาคม 2563)
- เฉลิมพล ต้นสกุล (2543). *พฤติกรรมศาสตร์สาธารณสุข*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : สหประชาพานิชย์.
- ชูดา จิตพิทักษ์. (2525). *พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สารมวลชน.
- ดวงชีวัน ทิพย์สุวรรณ และคณะ. (2563). *ศึกษาพฤติกรรม การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก และศึกษามาตรการ การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของบุคลากรและนิสิตในมหาวิทยาลัยพะเยา. มหาวิทยาลัยพะเยา. จังหวัดพะเยา.*
- ไพศาล ขุนวิเศษ และคณะ. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ในเขตพื้นที่จังหวัดชัยนาท. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 12(3), 343-352.
- รัชฎากรณ์ มีคุณ กรรณิกา สาสีอาจ และชลการ ทรงศรี. (2562). ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชนบ้านหนองอีบัว ตำบลขอนแก่น อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี. *วารสารการพยาบาล สุขภาพและการศึกษา*, 2(2), 26-34.
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. (2553). *ชีววิทยา นิเวศวิทยา และการควบคุมยุงในประเทศไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี : บริษัท หนังสือดีวัน จำกัด.
- อภิชัย คุณิพงษ์ และเสมอ วุฒิ. (2561). เปรียบเทียบความรู้ ทักษะ ทักษะ แรงสนับสนุนทางสังคมและพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีการระบาด และไม่มี การระบาดของโรคไข้เลือดออก ในพื้นที่อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. *วารสารควบคุมโรค*, 44(1), 102-110.
- อรรวรรณ ปิณฑน์โอวาท. (2549). *การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Yamane. Taro. (1973). *Statistics; an Introductylsis*. New York : Herper & Row, publishing.

